

პულოცავთ!

ნანა ალექსანდრიას 1001 შაბათი!

ნანა არის საღმრთო დიდი მოჭარაჯე, რომელიც ნანა ალექსანდრიას თუნდაც ერთხელ არ დაეპარებინოს! თუმცა, რა არის აქ გააკვიროს, ნანა ხომ ახლანდის განხილვისთვის მსოფლიოს შტორც მოჭარაჯე იყო, ამასთან, თუ მის ძალას გაეთვალისწინებთ, პირველიან, მსოფლიო ჩემპიონთან მძლავრ მახლობლებს. მან ხომ უძალეს დონეზე ორი მაგნი თამაში, თანაც ერთში იღნაჯადაც არ დაუღო ცოლი შეიქმნა.

სასივრთელად, ნანა ალექსანდრია ძალიან იღიბიანს მოჭარაჯე, მაგრამ მისი იღბალი უპირველეს ყოვლისა, დიდ ხელოვნებას გურობს. იგი, ერთ საკითხში კი არ უპარტოვებს ნანას და მის ქომაგებს: ყურა და ვერ გამოიყვამ და დიდი მოჭარაჯის პარტიკის კონტოლი, კულუმბეკიორებს რომ მოსდენ სიხარულს და ესთეტიკურ კლბობას მოუგანდა, ამაში ნაწილობრივ გუნდადსტეხე არიან დაწინაშე, ნაწილობრივ ის, რომ თითო ალექსანდრია ყოველთვის მგებლად გავაგვიროს იყო. შეიძლება, რა თქმა უნდა, სხვა მიმბეჭდვას დასახლებულ, მაგმებს რა გათვალისწინებ, მაგრამ რომ მოეხილოთ, აბაბათ, შეგვიძლია, დაგვივლით...

და, სანამ ბი ბრწყინვალე პარტიკის კრებებში არ გამოხსუ-

ალექსანდრია სეკანას მატეკაძე
საერთო უკუგების მაგნი
პოსტოვი, 1987წ.

8	♔	♖	♗	♘	♙	♚	♛
7	♜	♞	♝	♞	♝	♞	♜
6	♜	♞	♝	♞	♝	♞	♜
5	♜	♞	♝	♞	♝	♞	♜
4	♜	♞	♝	♞	♝	♞	♜
3	♜	♞	♝	♞	♝	♞	♜
2	♜	♞	♝	♞	♝	♞	♜
1	♜	♞	♝	♞	♝	♞	♜

26. ♖x3 ♗x27 27. ♖17+ ♔17
28. ♖x3+ ♖x6 29. ♔7
და მატეკაძე დანდა.

ლა, სისტემატურად ვიგონებ ჩვენი შესანიშნავი დიდოსტატის გუნდების, რომელიც უდიდესი უნარების მქონე პირებია, რომლებიც უნარების მქონე პირებია, რომლებიც უნარების მქონე პირებია...

გურინში, რომელიც სოხუმში გამართეს. ცოცხალი სიყვარულიც კი იყო სურნამე პრემიების გამოხატულებული მოჭარაჯეები იყვნენ, რომლებიც კარგად

თამაშანსმეხვედრა წრამი: მირზაბეგოვი, პაპუა და ბრძანაშვილი.

ვიწყობდა მთელი სპორტული სამყარო, მათ კი ბავთიანია ფოტონა უპატივებდა. აქვე იხივთქვით, რომ ნანას პირველი მოხედვრა მსოფლიო ჩემპიონის წინა გაფრინდაშვილიან - ეუწოლით მას სიბრძნული - ყამბოლი დამთხვავდა! მალე ხომ არ გამაბრუნდებოდა დაუწყებელი ვახანგაქანსტრადის სიგეგვები, რომ გარკვეული წინს შედეგე ორი ქართველი მოჭარაჯე მსოფლიო ჩემპიონობას შეეცილებოდა ერთმანეთს! თუმცა, ვახანგაქანე უკეთ იყო იყო: მან ხომ დიდი ამავე დასერი მსოფლიო ჩემპიონისავე და მის მიმბაღე შეტოქსაც, თითო კი, სემქურაფრ, ამ შეხვედრას ვერ მოჭარაჯე.

გვიდა რამდენიმე წელი და დიდმა მძივალ გელმა ნანა ალექსანდრიას „ამაღლე შრავალმსრიაე მოჭარაჯე“ უწოდა. ეს კი, უნარალოცო უთქვით, იმას მნიშვნავდა, რომ ჩვენი მოჭარაჯე გასაქანს არ აძლავდა შეტოქსაც. ნანა, საჭარაჯო თოთრონის ნინეზული მოჭარაჯე, დასწყისიდანვე, ავიწყობდა მოწინააღმდეგეს და ბევრი პარტიკის ბუღს მალე წაუქვავდა. ვინც დაბოთსე გავაჯურ-

ჩებოდა, არც იმას უნდა ჰქონოდა დიდი იმედი. იწყებოდა მიგელმბალი, სადაც საუკუნო სტრატეგია და ბრწყინვალე გაქიქოსი ხიოლის გადაბრუნდა. ამორდაბირე მხარეს! რა თქმა უნდა, ზოგჯერ შედეგებოდა ამ იარსებად არ გატურა, მაგრამ შეტოქსი ხომ ენდამბდე ღვლიდა, სადაც ვადაშწყვეტე როსს უკვე დამბა ასრულებდა, სწორედ ნანა ალექსანდრია გამოიჩინოდა. იმასვე ვიგეგვით, ნანა მშვენიერი წიგნი კი დაიწერებოდა „ნანა ალექსანდრიას საღებოეუი ხელოვნება“, „ნანა ალექსანდრია, როგორ მეტელმბლის დიდოსტატი“, „სასწავლო მატეკილები ნანა ალექსანდრიას მიერ წარმართული ენდამბდელი“.

საბოთლო კავშირის ჩემპიონატი ნანას დაბოთსე 15 წლის ასაკში მოქინდა, 1964 წელს და, ამ

დროიდან მოყოლებული, მასში შრავალმბის თიამაში, ის პირველი გურინი მათსე ყველა ქართველ კულუმბეკიორს დაამახოვრდა. კლავე ყამბი ნინა გაფრინდაშვილიან, გამარჯვება ჩემპიონბატის ვერცხლის პრიზორი ღარსოა ვილატეკიან, რომელიც ამ წლებში უდიდეს მსოფლიო ერთ-ერთი უდიდესი დიდოსტატი იყო...

1966 წელს კაიეში უკვე დიდ გრძობებს მოეუწოდა, ნანამ საკავშირო 26-ე ჩემპიონატი ორი დამარტებელი დაიწყა: დააკვირით გატურებს - ვლისო კაკაბაძეს და ლაზა მიაკოკაიასთან. შედეგე ტურნირის მსოფლიოისის, კიდევ ორი სხვა მარტისე განიხიდა, მაგრამ მოიგო 13 (1), სულ ორი პარტია დასრულდა ყამბით (ეს ყამბითი მას ხომ არსტრალი უკურად) და 19 შეხამბდელიან 14 ქულიან სხვათა კავშირის ჩემპიონი გახდა. ეს 17 წლის ქალიშვილისათვის იყო, რომელიც ვახანგაქანე შედეგე მართლაც ნახოსთან ერთად მისი მწერტილი ბუბეტი გარკვეული ყოველთვის სიმბოთსებელი იფინებდა. ვთქვით ისე, რომ შედეგე ნანამ ეს წარმატება კიდევ ორჯერ გამოიგონა,

1968 და 1969 წლებში, მანამდე კი საქართველოს სამეზბს ჩემპიონი გახდა.

ჩვენმა სახელმწიფომ დიდოსტატმა საქართველოს გურინობას და მსოფლიო ოლიმპიადებზე იმდენ წარმატებას მიაღწია, რომ მათი ჩამოთვლა კი შორს წაუვიყვანდა. მაგრამ როგორ შეიძლება გვერდი აგვივრთო ნანას უშუალო თინაწილობის მსოფლიო პირველობისათვის პრემიების, რომელიც 20 წელსამდე მტებს გატრებულდა. ერთმანეთს ყველანდენ საზონიობისი და პირველენებების მატეგნი და ტურნირები. თავს დამარტებულად ცნობდენ მსოფლიო ჩემპიონობის სხვა პრეტენდენტები: მიმხობლავი მთელეკა ლამბრინოვი, ურდა მეტოპოტიო მარტე ლიდინსია (ორ მაგნი), თავისი საბრძოლო თანხლებით გამორჩეული ჯეგნა ამხილესტია, დიდი ხნეკული ენეკრის მქინე ტაკიანა ლემბაი, უმბირა ორმა ლევიგინა...

ახლა ორი მატეგი მსოფლიო პირველობაზე, ორი დაუეწარია შრეკინება ხონა გაფრინდაშვილს და მათი ჩომბრანბიქოსან, მსოფლიო ვიე-ჩემპიონის (თუნდაც არაოფიციალური) წლებზე სხვათა შორის, საჭარაჯო საქართველო ყოველთვის ძალიან უყვარდალი „მუღბეღე მეთორ“ მოჭარაჯეები. ამას მატეკათადაც უნდა ვთქვათ, ამის დაგალოთადაც უნდა ვთქვათ, ამის დაგალოთადაც უნდა ვთქვათ, ამის დაგალოთადაც უნდა ვთქვათ...

ნიკოსე ყოვლე პრემიებთან - ფლორენსო კამპიონანსთან.

ნანა განუწყვეტლევ თამაშობდა, ძალიან დიდხანს გატრებოდა. და, მართლაც, როგორ თამაშობდა დიდი შემართებით, ხშირ შემთხვევებში, უკანმოუხედავად, რომ იყვიან, ხილვის გაღწევილი, უკანსკელ პაიკივად ყვესოლბანი სიტუატი, კომბინაციების სიხეობი, სინაგოთი და სისხადავი.

ნან ტიანა - ნანა ალექსანდრია.
ვოლბისის მებრძოლი
თბილისი, 1971 წ.

8	♔	♖	♗	♘	♙	♚	♛
7	♜	♞	♝	♞	♝	♞	♜
6	♜	♞	♝	♞	♝	♞	♜
5	♜	♞	♝	♞	♝	♞	♜
4	♜	♞	♝	♞	♝	♞	♜
3	♜	♞	♝	♞	♝	♞	♜
2	♜	♞	♝	♞	♝	♞	♜
1	♜	♞	♝	♞	♝	♞	♜

a b c d e f g h

19.	♖x5	d5!	20.	♔x4	d5+ ♔x4
21.	♖x1	d4	22.	♖x2	d5
23.	♗x5	d5	24.	♔d	e2
25.	♖x2	e6	26.	♖x4	e6
27.	♖x4	e5	28.	♔f1	e4
29.	♔x5	e5	30.	♔x1	e5
31.	♔x5	e4	32.	♖x4	e2
33.	♖x5	e4	34.	♔x5	e2
35.	♖x1	e6	36.	♔x4	e1!

0:1

რა თქმა უნდა, ნანა ახლაც თამაშობს, იმდენს ვერა, როგორც ადრე, მაგრამ დიდი სტატის ხელწერა ახლაც ძალიან ნაყინია. გარდა ამისა, იგი კარგად ხანა ნინეზული მწერტილია და ჩვენთან ერთად მოუთმინდა უკლის მოჭარაჯის - ლევა ჯავახიშვილის მსოფლიო პირველობაზე გამოძისდა. თვალყურს აღეკუნბს იმ ვოთისებზე და ჰამბეკების თამაში, რომელიც

შეუ არც ვერობის პირველობები გარდებდა და არც მსოფლიო ჩემპიონატები.

ყველა ებუღლე, რამდენადე საყვინთ არ უნდა იყოს, მისი რიამდენადე ნოსტალგიატორია. მსოფლიო პირე კი ვინდობდა, მაგრამ ლევა წარბილავ ავსინიარი გა-მოვიყვიადა.

გიმი ბაგრაქიანი.

